

Bilag 2

Til ØU

Orientering om hvordan københavnere kan inddrages som hjælp i en beredskabssituation

Resumé

Inddragelse af civilsamfundet og frivillige før og under en krise er der fokus på i forvaltningerne og i en arbejdsgruppe nedsat under BSKK.

Arbejdsgruppen vurderer, at der skal investeres i relations opbygning og evt. uddannelse før krisen indtræder, hvis frivillige skal være et aktiv. Frivillige kan inddrages på forskellige niveauer. Men flere forvaltninger har samtidigt tilkendegivet, at de ikke umiddelbart har behov for at gøre brug af frivillige.

Københavns Kommune (KK) er gået i dialog med KL om, hvor grænserne går for, hvilke opgaver frivillige kan løse, da de ansættelsesretlige rammer ud fra en generel personalejuridisk vinkel er snævre.

Sagsfremstilling

I medlemsforslaget stilles der i motiveringen følgende spørgsmål: Hvordan kan vi involvere københavnere, så civilsamfundet kan hjælpe naboer og andre under et strømsvigt?

KL ser et stort potentiale i at styrke beredskabet gennem tæt samarbejde med civilsamfund og erhvervsliv, der kan løfte en del af ansvaret for beredskabet. KL anbefaler, at kommunerne indgår i dialog og samarbejde med civilsamfundsorganisationer om, hvordan de kan understøtte og bidrage til at sikre, at alle borgere føler sig trygge og bliver hjulpet.

Dette har BSKK noteret sig, samtidigt har Personalejura og Forhandling oplyst, at frivillige som udgangspunkt ikke må udføre opgaver, som medarbejdere i KK normalt udfører. Hvis der er tale om arbejde, der udføres under KK's instruktion eller kontrol, vil der være tale om overenskomstdækket arbejde, der skal aflønnes efter de respektive overenskomster, og det kan udgøre et overenskomstbrud at anvende frivillige til at løse sådanne opgaver. KL er enig med Personalejura og Forhandling heri og har tilføjet følgende: *"Overenskomstgrundlaget og retsforskrifter skal efterleves. Kommunen er endvidere potentiel erstatningsansvarlig, både ift. frivillige og borgere, hvis man tillader frivillig arbejdskraft. Både arbejdsskader og person/økonomiske skader udenfor kontraktforhold kan opstå – som kommunen formodningsvis ikke har forsikringsdækning for".*

Der er under BSKK nedsat en arbejdsgruppe, der bl.a. har afdækket, at flere forvaltninger ikke umiddelbart har et behov for at gøre brug af frivillige. Der skal investeres i relations opbygning og evt. uddannelse før krisen indtræder, hvis frivillige skal være et aktiv. På baggrund af tilbagemeldingen fra KL er arbejdsgruppen gået i dialog med KL om, hvordan KL ser, at et evt. samarbejde med de frivillige kan tage form og under hvilke rammer. Dette med henblik på at kunne finde frem til, hvad aftalerne med de frivillige kan indeholde.

Ligesom docent Nina Blom Andersen - der bl.a. forsker i inddragelse af civilsamfundsorganisationer i større beredskabshændelse - undervejs vil blive inviteret til et møde med arbejdsgruppen bl.a. mhp. afdækning

03-11-2025

Sagsnummer i F2
2025 - 22434

Dokumentnummer i F2
9274700

Sagsnummer eDoc
2025-0342273

af hvilke organisationer, der har de rigtige forudsætninger til at kunne indgå i et forpligtende samarbejde.

Arbejdsgruppen har overvejet, at man kan inddrage frivillige på flere niveauer; pårørende/netværk, lokale miljøer og organisationer, forudsat at det juridisk vil kunne lade sig gøre jf. ovenfor.

Pårørende/netværk

Det kan være, at den pårørende har en egeninteresse i forhold til deres nærmeste pårørende og derfor gerne vil involveres eller inddrages i en krisesituation og i øvrigt i forvejen kender plejehjemmet/bostedet mv. Derfor kan det være oplagt, at den pårørende fx beroliger den de kender bedst og evt. bidrager med underholdning og praktiske opgaver.

Herudover kunne man fx tale med borgernes netværk om håndtering af krisesituationer. Fx hvis der er forældrebestyrelse eller lignende, der kan inddrages. Det kan være, at pårørende - hvis barn bor på institution i et område, der er ramt af strømnedbrud - fx kan have deres barn hjemme på ekstra samvær, hvis de bor i et område, der ikke er ramt.

Hvis der er et netværk eller frivillige, der i forvejen har deres gang på plejehjemmet/bostedet, kunne det også tænkes, at de kan instrueres i at hjælpe med mad, kaffe, underholdning, brandvagt, evt. logistik.

Lokale miljøer

Mennesker vil som regel gerne være med til at passe på det, der betyder noget for dem, så det kan overvejes, om der fx kan laves en plan med en lokal boligafdeling om fællesspisning på afdelingens grill-område, hvis strømmen er gået.

Organisationer

Flere NGO'er lige nu er ved at opbygge enheder, der skal håndtere beredskab. Fx Red Barnet, der vil opbygge et program om, hvordan man kommunikerer med børn og unge om kriser. Ligeledes er organisationer som Røde Kors, Kirkens Korshær m.fl. et naturlige sted at begynde/udbygge samarbejdet med klare opgavebeskrivelser og passende skoling (brandvagt, logistik, mad, kaffe m.v.).